

ANALÝZA ROZPOZNANIA SOCIÁLNEJ EKONÓMIE A JEJ PRÍNOSOV V KRAJINÁCH EURÓPSKEJ ÚNIE

ANALYSIS OF THE RECOGNITION OF SOCIAL ECONOMY AND ITS CONTRIBUTIONS IN THE COUNTRIES OF EUROPEAN UNION

LENKA PČOLINSKÁ^a

lenka.pcolinska@upjs.sk

^a University of Pavol Jozef Šafárik in Košice, Faculty of Public Administration, Department of Economics and Management of Public Administration, Popradská 66, Košice, Slovak Republic

Abstract

The paper focuses on the analysis of the European countries in terms of accepting the social economy and its development, taking into account the historical development of this phenomenon in the European countries. It compares the degree of recognition of the social economy from the point of view of public institutions, entities operating in social economics and from the point of view of the science and the academic sphere. It analyzes the social and economic impacts of social economy subjects on society and points to their considerable positive impact on the lives of citizens of individual countries. The most important impact is the creation of jobs and the inclusion of marginalized individuals to the labor market, especially those ones who are marginalized due to the long-term unemployment or other disadvantage. These economic subjects also contribute to the development of the environment in which they operate with the aim of sustainability.

Key words

social economy, social economy recognition, socioeconomic contributions, sustainability

JEL klasifikácia

A130, J640, O350, Q010

1. Úvod

Aj keď žijeme v relatívne pokojnej dobe, priaznivej na blahobyt, charakteristickým znakom dnešnej spoločnosti je ohrozenie človeka vyradením z pracovného prostredia, a to z rôznych dôvodov (napr. choroba, nedostatok pracovných príležitostí, strata pracovných návykov v dôsledku dlhodobej nezamestnanosti, nízke vzdelanie), čo smeruje k zvýšeniu chudoby. Napriek ekonomickému rastu mnohých krajín vidíme často ohrozené skupiny jednotlivcov, alebo i rodín, ktoré trpia nedostatkom základných potrieb, najmä kvôli strate práce. Jedným z riešení pre tieto skupiny znevýhodnených ľudí je sociálna ekonómia, ktorá vytvára priestor pre subjekty, ktoré prichádzajú s ponukou pracovných miest s ohľadom na zraniteľnosť, resp. nevýhodu týchto marginalizovaných skupín jednotlivcov. Článok prináša analýzu rozpoznania pojmu sociálna ekonómia v krajinách Európskej únie, ale aj analýzu prínosu sociálnej ekonomiky k tvorbe zamestnaneckých miest a vytvorenia priestoru pre zamestnávanie marginalizovaných skupín občanov v jednotlivých krajinách Európskej únie.

2. Sociálna ekonomika v kontexte akceptácie v spoločnosti

Sociálna ekonómia je medziodborová vedná disciplína, ktorá sa zaoberá stratifikáciou spoločnosti a prostredníctvom sociálnej ekonomiky realizuje spoločensky akceptovanú mieru sociálnej spravodlivosti, sociálnej inklúzie a blahobytu jednotlivca (Korimová, 2007). Podľa Wallónskej Rady pre Sociálnu Ekonómiu (CWES) sociálna ekonomika zahŕňa hospodárske činnosti rôznych ekonomických subjektov, od družstiev cez spoločné podniky, vzájomné spoločnosti až po združenia, ktorých etický postoj je zastúpený týmito zásadami: - cieľom je služba členom alebo komunite, ktorá dominuje nad tvorbou zisku, - nezávislé riadenie, - demokratický proces rozhodovania, a nadradenosť ľudí a práce nad kapitálom pri prerozdelení príjmov (Borzaga, Defourny, 2001). V roku 1981 bol termín sociálna ekonomika vo Francúzsku, ako v prvej európskej krajine, verejne prijatý a ukotvený vo francúzskej legislatíve. Európska komisia oficiálne akceptovala sociálnu ekonomiku v roku 1990, vypracovala jej definíciu a uznala sociálne podniky ako kľúčových aktérov európskeho ekonomického, sociálneho a politického priestoru (Lubelcová, 2012). V Taliansku v roku 1991 bol prijatý zákon, ktorý upravoval špeciálny status sociálnych družstiev (Syrovátková, 2010). Počas ďalších rokov väčšina európskych krajín venovala pozornosť i zákonodarstvu o sociálnej ekonomike. Špecifické zákony o sociálnej ekonomike boli prijaté na vnútroštátnej úrovni v Španielsku (2011), Grécku (2011 a 2016), Portugalsku (2013), Francúzsku (2014) a Rumunsku (2016) a na regionálnej úrovni (Belgicko (Valónsko, Brusel a Flámsko) a Španielsko (Galícia) (European Economic and Social Committee, 2017). Slovensko prijalo zákon o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch v roku 2018.

2.1 Teritoriálna akceptácia a rozpoznanie pojmu “sociálna ekonómia” a “sociálna ekonomika”

Sociálna ekonómia je prijímaná v jednotlivých krajinách Európskej únie na rôznom stupni. Vyplýva to z odlišných historických daností formovania spoločnosti z hľadiska ekonomického rastu. Na základe správy Generálneho riaditeľstva pre vnútorné politiky Únie (Directorate General for Internal Policies of the Union, 2016), môžeme jednotlivé krajiny z hľadiska vnímania a rozvoja sociálnej ekonomiky v nich rozdeliť do viacerých skupín:

1. skupina – stupeň akceptácie sociálnej ekonomiky je najvyšší. Tvoria ju krajiny: Belgicko, Írsko, Taliansko, Portugalsko, Španielsko, Švédsko a Francúzsko. Tieto krajiny prijali rozmer sociálnej ekonomiky na najvyššom stupni a možno povedať, že majú i najdlhšiu historickú skúsenosť s rôznymi subjektami sociálnej ekonomiky. Rozvinuli sa v nich mnohé iniciatívy zamerané na vytvorenie nielen legislatívneho rámca sociálnej ekonomiky, ale boli v nich prijaté i mnohé inovatívne riešenia sociálnych problémov.

2. skupina – absencia systematického normatívneho prístupu k sociálnej ekonomike. Tvoria ju krajiny, ktoré aj keď vyvíjali niektoré zákonné ustanovenia o organizáciách sociálnej ekonomiky, neprijali systematický normatívny prístup k sociálnej ekonomike. Medzi tieto krajiny patria: Spojené kráľovstvo, Dánsko, Fínsko, Grécko, Poľsko, Malta a Luxembursko. Do tejto skupiny by sa dalo zaradiť aj Slovensko, ktoré dlhšiu dobu nemalo legislatívne ukotvenie sociálnej ekonomiky v samostatnom zákone, no v roku 2018 vstúpil do platnosti nový zákon o sociálnej ekonomike a sociálnom podnikaní (Zákon č. 112/2018 o sociálnej ekonomike a sociálnom podnikaní).

3. skupina – nízka úroveň právneho uznania sociálnej ekonomiky. Zahŕňa krajiny ako Maďarsko, Rakúsko, Estónsko, Nemecko, Litva, Lotyšsko, Česká republika, Slovinsko a Holandsko, ktoré majú nízke alebo nulové právne uznanie, resp. akceptáciu koncepcie sociálnej ekonomiky a ktoré nemajú vytvorené právne predpisy upravujúce určité formy sociálnej ekonomiky. Táto skupina sa skladá z krajín, ktoré vstúpili do EÚ v roku 2004, ako aj germánske krajiny, v ktorých je sociálna ekonomika v počiatočnom štádiu rozvoja, zatiaľ čo súvisiace pojmy *neziskový sektor*, *dobrovoľnícky sektor* a *mimovládne organizácie* sú veľmi známe (Directorate General for Internal Policies of the Union, 2016).

V Tabuľke 1 môžeme vidieť stupeň rozpoznania pojmu „sociálna ekonómia“ v jednotlivých krajinách Európskej únie z pohľadu verejných inštitúcií, subjektov sociálnej ekonomie a z pohľadu vedy a výskumu. Legenda označuje * - nízke rozpoznanie, ** - stredné rozpoznanie, *** - vysoké rozpoznanie pojmu „sociálna ekonómia“.

Tabuľka 1 Rozpoznanie pojmu „sociálna ekonómia“ v krajinách Európskej únie

Krajina	Verejnými inštitúciami	Podnikmi sociálnej ekonomie	Akademickým/ vedeckým svetom
Rakúsko	*	**	**
Belgicko	***	***	**
Bulharsko	**	**	**
Chorvátsko	*	**	*
Cyprus	**	**	**
Česká republika	*	**	**
Dánsko	**	**	**
Estónsko	**	**	*
Fínsko	**	**	**
Francúzsko	***	***	**
Nemecko	*	**	**
Grécko	**	**	***
Maďarsko	**	**	**
Írsko	**	***	**
Taliansko	**	**	**
Lotyšsko	*	**	**
Litva	**	**	*
Luxembursko	***	***	**
Malta	**	*	**
Holandsko	*	*	*
Poľsko	**	***	**
Portugalsko	***	***	**
Rumunsko	**	**	**
Slovensko	*	*	**
Slovinsko	**	***	**
Španielsko	***	***	***
Švédsko	**	**	**
Veľká Británia	**	**	**

Zdroj: European Economic and Social Committee, (2017).

Z predložených údajov o rozpoznaní pojmu sociálna ekonómia vidíme značné rozdiely medzi jednotlivými štátmi Európskej únie. V prvom rade možno sledovať krajiny, v ktorých je tento pojem *vysoko rozpoznaný* vo všetkých sledovaných úrovniach, jednak vo verejnom sektore, samotnými aktérmi sociálnej ekonomiky, ale i akademickou obcou, teda v oblasti vedy a výskumu. Takými krajinami sú najmä: *Belgicko, Francúzsko, Španielsko, Portugalsko a Luxembursko*. V týchto krajinách už dlhodobo pôsobia subjekty sociálnej ekonomiky, aj s podporou verejného sektora a v rámci týchto subjektov sa realizuje aj výskum na univerzitách. K značnému progresu rozpoznania sociálnej ekonómie prispieva samotný výskum a vedecký prístup k tejto téme.

Rozpoznanie tohto fenoménu *na strednej úrovni* je vnímané v krajinách, v ktorých existuje niekoľko subjektov pôsobiacich v priestore sociálnej ekonomiky, vláda vytvára priestor podpory a tiež sa táto téma dostáva do vedy a výskumu, sledujúc prínosy týchto subjektov pre spoločnosť. Medzi tieto krajiny patria: *Írsko, Grécko, Poľsko, Slovensko, Veľká Británia, Taliansko, Rumunsko*, kde je sociálna ekonómia registrovaná medzi aktérmi – podnikmi, ktorí hľadajú možnosti tvorby sociálneho vplyvu na spoločnosť.

Poslednou skupinou sú krajiny, v ktorých je fenomén sociálnej ekonómie *málo rozpoznaný*. Ak existuje rozpoznanie tohto pojmu, tak je nízke (*Holandsko, Chorvátsko*) a vyplýva aj z povahy historického vývoja, najmä v krajinách, v ktorých pretrvávalo fungovanie sociálne trhového hospodárstva, ako napr. tiež v *Nemecku*.

Z pohľadu krajín V4 je rozpoznanie pojmu sociálna ekonómia v krajinách *Poľsko, Maďarsko, Česká republika a Slovensko*, až na malé odlišnosti, podobné a tiež ich môžeme zaradiť do tretej skupiny – nízkeho rozpoznania. Najvyššie rozpoznanie sociálnej ekonómie je v Poľsku, nasleduje Maďarsko a Česká republika. Česká republika spolu s Rakúskom má zhodnú úroveň rozpoznania sociálnej ekonómie. Najslabšie bolo hodnotené z hľadiska vnímania konceptu sociálnej ekonómie Slovensko. Aj v oblasti verejného sektora, aj v oblasti sociálnych podnikov. Treba pripomenúť, že vo vzťahu k verejnému sektoru na Slovensku došlo v roku 2018 k výraznejšiemu posunu a to k vytvoreniu nového zákona č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch, ktorý upravuje podmienky existencie sociálnych podnikov. V Českej republike napr. dlhodobo pôsobí viacero subjektov s pozitívnym sociálnym vplyvom na spoločnosť, najmä čo sa týka udržateľného rozvoja spoločnosti, aj keď legislatívne nie je sociálna ekonomika ešte ukotvená.

3. Socioekonomické dopady subjektov sociálnej ekonomiky

Subjekty sociálnej ekonomiky, teda sociálne podniky, predstavujú dôležitých aktérov na pracovnom trhu. Keďže sa nazývajú podnikmi, tie, ktoré majú aj právnu formu orientovanú na podnikateľskú činnosť by mali fungovať ako tradičné podniky. Rozmer zisku však nie je najdôležitejší, podstatný je pozitívny sociálny dosah, ktorý jednotlivec (znevýhodnený, marginalizovaný občan) môže pocítiť najmä v pracovných príležitostiach.

Sociálna ekonomika vytvára životne dôležitý priestor pre rozvoj podnikových systémov, dobrovoľnícke akcie a sociálne podniky, ktoré sú umiestnené medzi tradičnými súkromnými podnikmi a podnikmi verejného sektora (Parlalis, 2011).

Sociálne podnikanie je podľa Curryho a kol. (2016) definované ako proces rešpektovania tradičných kultúrnych prvkov pri odstraňovaní starých ekonomických spôsobov vedenia podnikania, narušenia ekonomického status quo a prostredníctvom tvorivých procesov predstavuje rozvoj nových kombinácií zdrojov, ktoré umožňujú sociálne, ekonomické a

environmentálne inovácie, zmeny a vývoj. Sociálne podniky pôsobia v rôznych oblastiach: sociálnych, kultúrnych, inštitucionálnych (Arogyaswamy, 2017). Okrem rozvoja miestnych zručností tieto spoločnosti podporujú výrobu tovaru a služieb pre miestne využitie, miestne podnikanie, začínajúce podniky a poskytujú poradenstvo pre úspech miestneho podnikania. Zisky vytvorené týmito spoločnosťami, ktoré sú orientované na rozvoj, sú reinvestované v lokálnej komunite (napr. vzdelávanie, verejné zdravie) (Curry a kol., 2017). Sociálne podnikanie predstavuje klasickú podnikateľskú činnosť s vloženým sociálnym cieľom (Cherrier a kol., 2018). Podľa Rey-Marti a kol. (2016) sa termín „sociálny“ vzťahuje na hodnotu podniku pre spoločnosť v 3 rovinách: ekonomický prínos pre spoločnosť, ekologický prínos pre životné prostredie a sociálny prínos pre ľudí a ich kvalitu života.

Korimová (2007) vymedzuje sociálny podnik ako podnikateľský subjekt, ktorý pôsobí v konkurenčnom prostredí trhu tovarov a služieb, prioritne zamestnáva zdravotne alebo sociálne znevýhodnené osoby, jeho hlavným cieľom nie je maximalizácia zisku, ale kultúra dávania a spoločenské začleňovanie svojich zamestnancov, prípadné zisky reinvestuje do rozvoja svojich sociálno-ekonomických cieľov. Primárnym cieľom sociálneho podniku je poskytovanie pracovných príležitostí a vzdelávanie najmä pre osoby, ktoré sú sociálne vylúčené, ktorým sa vytvára stimulujúce a podporujúce prostredie (Cehelská. Hangoni, 2013). Sociálne podniky, ktoré vytvárajú pracovné miesta dostávajú finančnú podporu a výhodou je, ak ich zakladateľ už má skúsenosti z podnikania (Rey-Marti a kol., 2016).

Z hľadiska analýzy dopadov, resp. prínosov, ako konkrétne sociálna ekonomika prispieva k ekonomickému rastu, môžeme konštatovať, že v rámci Európskej Únie poskytuje sociálna ekonomika skrz svoje subjekty, teda sociálne podniky:

- viac ako 13,6 miliónov platených pracovných miest v Európe, to zodpovedá približne 6,3% pracujúcej populácie EÚ-28 (Tabuľka 2),
- zamestnávanie pracovných síl nad 19,1 milióna, vrátane platených a neplatených,
- viac ako 82,8 milióna dobrovoľníkov, (čo je 5,5 milióna pracovníkov na plný úväzok),
- viac ako 232 miliónov členov družstiev, vzájomných poisťovní a podobných subjektov,
- viac ako 2,8 milióna subjektov a podnikov (European Economic and Social Committee, 2017). Jej podiel na ekonomickom rozvoji je teda dosť podstatný.

Čo sa týka zamestnanosti, sociálna ekonomika vyvára stabilný priestor pre udržateľnú zamestnanosť tým, že vytvára zamestnanie pre tých, ktorí sa ocitli na okraji spoločnosti a sú vystavení strate práce, resp. neschopnosti získať vhodnú prácu, t.j. adaptovať sa na vysoké nároky na trhu práce.

Zamestnanosť v sociálnej ekonomike sa líši medzi krajinami Európskej únie. Zatiaľ čo zamestnanosť v sociálnej ekonomike v krajinách ako Belgicko, Taliansko, Luxembursko, Francúzsko a Holandsko zodpovedá 9% až 10% pracujúcej populácie, v nových členských štátoch EÚ, ako sú Slovinsko, Rumunsko, Malta, Litva, Chorvátsko, ale i na Cypre a na Slovensku, sociálna ekonomika zostáva malým, vznikajúcim sektorom, zamestnávajúcim menej ako 2% pracujúcej populácie (European Economic and Social Committee, 2017).

Práca nie je len priestorom pre získanie zárobku, naplňa aj sociálny rozmer – a to najmä navrátenie dôstojnosti človeku, ktorý bol napr. dlhodobo bez práce, resp. kvôli telesnému hendikepu, nevedel získať prácu. Poznáme rôzne ďalšie skupiny znevýhodnených občanov (dlhodobo nezamestnaní, občania s nízkym vzdelaním, hendikepovaní, migranti, občania po výkone trestu, slobodné matky s deťmi a pod.).

V tabuľke 2 je zobrazená zamestnanosť v subjektoch sociálnej ekonomiky v krajinách Európskej únie, celková platená zamestnanosť a podiel zamestnanosti v sociálnej ekonomike na celkovej zamestnanosti v rokoch 2014-2015.

Tabuľka 2 Zamestnanosť v subjektoch sociálnej ekonomiky (SE) v porovnaní s celkovou zamestnanosťou (v rokoch 2014-2015)

Krajina	Zamestnanosť v SE (A)	Celková zamestnanosť (B)	% A/B
Rakúsko	308,050	4,068,000	7.6%
Belgicko	403,921	4,499,000	9.0%
Bulharsko	82,050	2,974,000	2.8%
Chorvátsko	15,848	1,559,000	1.0%
Cyprus	6,984	350,000	2.0%
Česká republika	162,921	4,934,000	3.3%
Dánsko	158,961	2,678,000	5.9%
Estónsko	38,036	613,000	6.2%
Fínsko	182,105	2,368,000	7.7%
Francúzsko	2,372,812	26,118,000	9.1%
Nemecko	2,635,980	39,176,000	6.7%
Grécko	117,516	3,548,000	3.3%
Maďarsko	234,747	4,176,000	5.6%
Írsko	95,147	1,899,000	5.0%
Taliansko	1,923,745	21,973,000	8.8%
Lotyšsko	19,341	868,000	2.2%
Litva	7,332	1,301,000	0.6%
Luxembursko	25,345	255,000	9.9%
Malta	2,404	182,000	1.3%
Holandsko	798,778	8,115,000	9.8%
Poľsko	365,900	15,812,000	2.3%
Portugalsko	215,963	4,309,000	5.0%
Rumunsko	136,385	8,235,000	1.7%
Slovensko	51,611	2,405,000	2.1%
Slovinsko	10,710	902,000	1.2%
Španielsko	1,358,401	17,717,000	7.7%
Švédsko	195,832	4,660,000	4.2%
Veľká Británia	1,694,710	30,028,000	5.6%
TOTAL EU-28	13,621,535	215,722,000	6.3%

Zdroj: European Economic and Social Committee, (2017)

Z tabuľky 2 vyplýva možnosť opätovne rozdeliť krajiny Európskej únie na 3 skupiny podľa počtu ľudí zamestnaných v sociálnej ekonomike, resp. podľa podielu, aký tvorí zamestnanosť v sociálnej ekonomike na celkovej zamestnanosti.

Prvou skupinou sú teda krajiny, ktorých podiel zamestnaných v sociálnej ekonomike na celkovej zamestnanosti je *viac ako 7%*. Z tabuľky teda môžeme do tejto skupiny zaradiť krajiny: *Rakúsko, Belgicko, Fínsko, Francúzsko, Taliansko, Luxembursko, Holandsko,*

Španielsko. Je zaujímavé, že v rozmere akceptácie bolo napr. Holandsko v skupine, v ktorej rozpoznanie pojmu sociálna ekonomika je najnižšie.

Druhú skupinu predstavujú krajiny, v ktorých zamestnanosť v sociálnej ekonomike dosahuje podiel *nad 4% a menej ako 7%*. Patria tu krajiny: *Dánsko, Estónsko, Nemecko, Maďarsko, Írsko, Portugalsko, Švédsko, Veľká Británia*.

Tretia skupina predstavuje krajiny, ktoré majú najnižší podiel zamestnanosti v sociálnej ekonomike v porovnaní s celkovou zamestnanosťou, a to *do 4%*. Z hodnotenia Európskej hospodárskej a sociálnej komisie vyplýva, že medzi tieto krajiny patria: *Bulharsko, Chorvátsko, Cyprus, Česká republika, Grécko, Lotyšsko, Litva, Malta, Poľsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko*. Celkovo teda ide o krajiny, ktoré pristúpili do Európskej únie od roku 2004 (s výnimkou Grécka).

Z daného porovnania môžeme konštatovať, že reálny dopad, t.j. podiel zamestnanosti v sociálnej ekonomike v jednotlivých krajinách nemusí v každom prípade korešpondovať s mierou rozpoznania pojmu sociálna ekonomia. Príkladom je napr. Holandsko, ktoré vytvára reálny priestor pre zamestnanosť v rámci tohto sektoru (podiel zamestnanosti v sociálnej ekonomike v krajine je až 9,8%), avšak z hľadiska hodnotenia a rozpoznania pojmu „sociálna ekonomia“ vykazovalo najnižšie parametre. Opačne, napr. Grécko a Poľsko, ktoré z hľadiska prijatia, rozpoznania významu sociálnej ekonomie dosahovali vyššie parametre a boli zaradené do druhej skupiny, sú z hľadiska tvorby pracovných miest v skupine s najnižším podielom zamestnanosti v sociálnej ekonomike na celkovej zamestnanosti v krajine. Obdobne i Rumunsko, kde bol dokonca prijatý aj legislatívny rámec usmerňujúci sociálnu ekonomiku. Môže to súvisieť s vytvorením podmienok pre tieto subjekty z hľadiska verejného sektora, resp. ochoty jednotlivcov vytvárať takéto miesta zamestnávania a lokálneho rozvoja. Taktiež to súvisí s rozvinutým občianskym sektorom, ktorý svojím zameraním solidarity, filantropie a vzájomnej pomoci je veľmi blízky konceptu sociálnej ekonomie.

4. Záver

Sociálna ekonomia je novodobým fenoménom sociálno-ekonomického rozvoja. Predstavuje nový pohľad na podnikanie s ohľadom na rozvoj society, v ktorej sa subjekt sociálnej ekonomiky nachádza. Jej cieľom je prispieť k rastu a prosperite jednotlivca pri zachovaní udržateľného rozvoja okolia. Pôsobí najmä v oblasti ponuky práce pre znevýhodnené osoby na trhu práce. Cieľom príspevku bolo analyzovať sociálnu ekonomiu z pohľadu jej akceptácie, či rozpoznania v jednotlivých krajinách Európskej únie a tiež analyzovať reálny dopad aktivít subjektov sociálnej ekonomiky na tvorbu pracovnej ponuky a tvorbu zamestnanosti.

Pri analýze sme usporiadali krajiny Európskej únie do 3 skupín a to z oboch hľadísk: rozpoznania pojmu sociálna ekonomia (nízka úroveň rozpoznania až po vysokú úroveň rozpoznania), ale i z hľadiska podielu zamestnanosti v sociálnej ekonomike. Zistili sme, že nie vo všetkých krajinách, ktoré vykazujú nízku úroveň rozpoznania pojmu sociálna ekonomia, je aj nízky podiel zamestnanosti v sociálnej ekonomike, resp. naopak. Osobitným príkladom je Holandsko, kde podiel rozpoznania pojmu je nízky, avšak reálna zamestnanosť ľudí v subjektoch sociálnej ekonomiky (resp. v subjektoch blízkych neziskovému sektoru) je jedna s najvyšším podielom.

Súhrnným konštatovaním je fakt, že i z hľadiska historického vývoja, je sociálna ekonomia rozpoznaná vo väčšej miere v zakladateľských krajinách Európskej únie ako napr. Belgicko,

Francúzsko, ale i Španielsko a Taliansko a obdobne je v týchto krajinách zjavný i významný podiel sociálnej ekonomiky na tvorbe pracovných miest a zamestnanosti. V krajinách strednej a východnej Európy je sociálna ekonomika stále v počiatočnom štádiu vývoja, aj keď v mnohých krajinách sa už urobili nemalé kroky jej rozvoja.

PodĎakovanie

Článok je súčasťou riešenia projektu VEGA 1/0153/18 „Evaluácia výkonnosti regionálnej samosprávy v kontexte jej vplyvu na ekonomické a sociálne faktory rozvoja regiónov v Slovenskej republike“.

Použitá literatúra

- [1] Arogyaswamy, B. 2017. Social entrepreneurship performance measurement: A time-based organizing framework. In Business Horizons, 2017, vol. 60, p. 603-611.
- [2] Borzaga, C., Defourny, J. 2001. The emergence of social enterprise. London: Routledge. 2001. ISBN 0-415-33921-9.
- [3] Cehelská, D., Hanganí, T. 2013. Manažment rozmanitosti v sociálnych organizáciách. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove. 2013. ISBN 978-80-555-0959-4.
- [4] Cherrier, et al. 2018. Social entrepreneurship: Creating value in the context of institutional complexity. In Journal of Business Research, 2018, vol. 86, p. 245-258.
- [5] Curry, J. et al. 2016. Social entrepreneurship and indigenous people. In Journal of Co-operative Organization and Management, 2016, vol. 4, p. 108-115.
- [6] Directorat General for Internal Policies of the Union. 2016. Social economy. Brussel: European Parliament, Policy Department A: Economic and Scientific Policy. ISBN 978-92-823-9058-0.
- [7] European Economic and Social Committee. 2017. Recent evolutions of the Social Economy in the European Union. Brussel: „Visits and Publications“ Unit. 2017. ISBN 978-92-830-3812-2.
- [8] Korimová, G. 2007. Sociálna ekonomika a sociálne podnikanie. In Determinanty sociálneho rozvoja – Sociálne podnikanie V. Banská Bystrica: EF UMB, 2007. ISBN 978-80-8083-494-4.
- [9] Lubelcová, G. 2012. Sociálna ekonomika: koncepty, príležitosti a riziká. In Sociológia, 2012, pp. 83-108.
- [10] Parlalis, S. K. 2011. A case study: a local-based social economy project. In International Journal of Social Economics, 2011, vol. 38, iss. 9.
- [11] Rey-Martí, A. et al. 2016. Giving back to society: Job creation through social entrepreneurship. In Journal of Business Research, 2016, vol. 69, p. 2067-2072.
- [12] Syrovátková, J. 2010. Sociální podnikání. Liberec: Technická univerzita v Liberci. 2004. ISBN 978-80-7372-683-6.